

EDMONDO DE AMICIS

Cuore.
Inimă de copil

Traducere de *Clelia Bruzzesi*

Prefață de *Lucian Pricop*

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>Edmondo de Amicis și aventura scriiturii (Lucian Pricop)</i>	9
<i>Prefața</i>	11
OCTOMBRIE. Întâia zi de școală	13
Profesorul nostru	15
O nenorocire	16
Băiatul calabrez	17
Camarazii mei	19
O faptă generoasă	20
Profesoara mea din clasa I superioară	22
Într-un pod de casă	23
Școala	25
Micul patriot padovan (Istorie lunară)	26
NOIEMBRIE. Micul coșar	28
Ziua Morților	29
Prietenul meu, Garrone	30
Cărbunarul și boierul	32
Profesoara fratelui meu	34
Mama	35
Camaradul meu, Coretti	37
Directorul	40
Soldații	42
Apărătorul lui Nelli	43
Cel dintâi din clasă	45
Micul cercetaș lombard (Istorie lunară)	46
Săracii	51

DECEMBRIE. Negustorul	53
Deșertăciune	54
Cea dintâi ninsoare	56
Zidărașul	57
Un bulgăre de zăpadă	59
Profesoarele	61
Casa rănitului	63
Scriitorășul florentin (Istorisire lunară)	64
Stăruința	70
Recunoștința	72
IANUARIE. Profesorul suplinitor	74
Biblioteca lui Stardi	76
Fiul lăcătușului	77
O vizită plăcută	79
Înmormântarea regelui Victor Emanuel	80
Franti gonit din școală	82
Micul toboșar sard (Istorisire lunară)	83
Iubirea de Patrie	90
Invidie	92
Mama lui Franti	93
Speranța	95
FEBRUARIE. O medalie dată pe drept	97
O bună hotărâre	99
Micul drum de fier	100
Îngâmfare	102
Nenorocirile ce le aduce munca.....	103
Arestatul	105
Infirmierul tatii (Istorisire lunară).....	108
Fierăria	116
Micul clovn	118
Cea din urmă zi de carnaval.....	121
Copii orbi	123
Profesorul bolnav	129
Pe stradă	130
Școlile de seară.....	132
MARTIE. Părinții elevilor	134
Numărul 78	135
Copilașul mort.....	137

Ajunul lui 14 martie	138
Împărțirea premiilor	140
O ceartă	144
Sora mea	146
Sânge romanol (Istorie lunară)	147
Zidărașul pe moarte	153
Contele Cavour	155
APRILIE. Primăvara	157
Regele Umberto	158
Azilul de copii	162
La gimnastică	165
Profesorul tatălui meu	168
Convalescență	176
Prieteni muncitori	178
Mama lui Garrone	179
Giuseppe Mazzini	180
Virtute cetățenească (Istorie lunară)	182
MAI. Copiii rahitici	187
Jertfa	189
Incendiul	190
De la Apenini până la Anzi (Istorie lunară)	193
Vara	218
Poezie	220
Fetița surdo-mută	221
IUNIE. Garibaldi	228
Armata	229
Patria	231
32 grade de căldură	232
Tata	234
La țară	235
Împărțirea premiilor la elevii meșteșugari	238
Moartea profesoarei mele	240
Mulțumiri	242
Naufragiul (Ultima istorie lunară)	243
IULIE. Cea din urmă pagină a mamei mele	249
Examenul	250
Cel din urmă examen	252
Adio	253

OCTOMBRIE

Întâia zi de școală

Luni, 17.

Azi e întâia zi de școală! Ca un vis au trecut cele trei luni de vacanță! Mama m-a dus azi dimineată la școala Baretti, ca să mă înscrie în clasa a III-a primară; mi-era gândul tot la țară și mă duceam la școală cu inima rea. Pe toate ulițele mișunau copii; cele două librării erau pline de părinți, care cumpărau: ghiozdane, caiete, condeie, și în fața școlii se îngrămădise atâta lume, încât portarul și polițistul abia puteau să țină orânduială la poartă. Pe când stam lângă poartă, simții că-mi pune cineva mâna pe umăr; era profesorul meu din clasa a II-a, cel cu părul roșu și zbârlit, vesel, ca de obicei. El îmi spuse:

– Va să zică, Enrico, iată-ne despărțiți pentru totdeauna!

Lucrul acesta-l știam și eu, dar cuvintele lui tot mă întristară.

Pătrunserăm cu greu. Domni, doamne, femei din popor, meșteșugari, ofițeri, bunici, servitoare: fiecare cu câte un copil de mână și cu certificatele de promovare în cealaltă, umpleau sala și scara, făcând atâta zgomot încât părea că intrau la teatru. Revăzui cu plăcere sala cea mare din etajul de jos, cu ușile celor șapte clase, unde-mi petrecusem cei dintâi trei ani de școală.

Era gloată mare. Profesoarele treceau în sus și în jos. Profesoara mea din clasa I superioară mă salută din ușa clasei sale și-mi zise:

– Enrico, tu mergi acum la etajul de sus, n-am să te mai văd nici măcar trecând! Și se uită la mine cu întristare.

În jurul directorului se aflau femei foarte îngrijorate, fiindcă nu mai erau locuri pentru copiii lor; băgai de seamă că barba lui era mai căruntă decât în anul trecut. Mi se păru că unii din băieți crescuseră, alții se îngrășaseră.

În etajul de jos, unde se și făcuseră împărțirile, erau copilași din clasa I inferioară, care nu voiau să intre în clasă și se opineau ca niște măgăruși; trebuia să-i tragă înăuntru cu de-a sila. Unii fugeau; alții, văzând pe părinții lor că pleacă, începeau să țipe și aceștia erau siliți să se înapoieze, ca să-i mângâie sau să-ia cu dânșii.

Profesoarele nu mai știau unde le stătea capul. Pe frățiorul meu îl înscriuseră în clasa profesoarei Delcati, pe mine în aceea a profesorului Perboni, la etajul de sus. La zece ore eram cu toții în clasă: cincizeci și patru la număr, erau numai vreo cincisprezece sau șaisprezece din camarazii mei din clasa a II-a, între care Derossi, acela care ia întotdeauna premiul I. Ce mică și tristă mi se păru școala pe lângă pădurile și munții unde-mi petrecusem vara!

Mă gândeam asemenea la profesorul meu din clasa a II-a. Ce bun era și ce micuț! Părea că este un școlar de-ai noștri! El, mereu râdea cu noi. Ce rău îmi pare că nu-l mai văd aici cu părul lui cel roșu și zbârlit! Profesorul de acum e înalt și n-are barbă, părul îi era cărunt și lung, are o dungă adâncă pe frunte. Glasul îi este gros, se uită țintă la noi ca și cum ar vrea să ne ghicească gândurile. Nu râde niciodată! Eu îmi ziceam în mine: „Asta e abia ziua dintâi, mai sunt încă nouă luni! Ce de muncă! Câte examene la sfârșitul lunilor! Ce de osteneală!“ Îmi păru bine că găsi pe mama la ușa școlii, căci simțeam nevoia de a mă arunca în brațele ei. Ea mi-a zis:

– N-ai grijă, Enrico, o să învățăm împreună. Mă întorsei acasă cu inima bună. Dar tot nu mai am pe bunul meu profesor, care ne zâmbea așa de blând și vesel. Școala nu mi se mai pare așa de frumoasă ca mai înainte!

Profesorul nostru

Marți, 18.

De azi dimineață îmi place și profesorul nostru de acum. Pe când intram în clasă, unde el se și afla pe catedră, școlari de-ai lui, de acum un an, trecând pe la ușa clasei noastre, se opreau puțin, ca să-l salute.

– Bună ziua, domnule profesor!

– Bună ziua, domnule Perboni! Unii chiar intrau, îi strângeau mâna și fugeau repede. Se vede că ei îl iubesc și că s-ar întoarce bucuros la dânsul. El le răspundea:

– Bună ziua! Strângea mâinile ce i se întindeau, dar nu se uita la nimeni și rămânea serios după fiecare salutare; dunga de pe frunte i se adâncea și mai tare; sta întors spre fereastră, uitându-se la acoperișul casei din față; în loc de a se bucura de acele saluturi, părea că se simțea mâhnit.

După aceea se uită cu băgare de seamă la fiecare din noi. Se pogorî de pe catedră și ne dictă plimbându-se printre bănci. Văzând pe un copil roșu la față și cu chipul plin de bubulițe, încetă îndată de a mai dicta, se opri, apucă obrazul băiatului cu mâinile, îl privi adânc, îl întrebă ce are și-i pipăi fruntea, ca să vadă dacă arde.

În timpul acesta, un băiat, care stătea la spatele lui, se ridică și începu să se strâmbe la el. El se întoarse fără de veste, băiatul se opri repede și-și plecă ușor capul, așteptându-și pedeapsa. Profesorul îi puse o mână pe cap și îi zise numai atât:

– Să nu mai faci așa! Apoi se sui iar pe catedră și începu să dicteze. Când sfârși de dictat, se uită câtva timp la noi fără a vorbi și apoi ne zise încetinel cu glasul lui cel gros, dar blând: Ascultați, copii! O să petrecem un an împreună, să ne silim în toate chipurile, ca să-l petrecem bine. Învățați și fiți buni! Eu n-am familie! Voi sunteți familia mea! Acum un an trăia încă biata mea mamă: a murit și ea. Am rămas singur! Vă am numai pe voi pe lumea aceasta! Nu mai am altă dragoste, alt gând, decât al vostru! Fiți voi copiii mei! Eu vă iubesc; iubiți-mă și voi pe mine!